

Súd: Krajský súd Banská Bystrica
Spisová značka: 41CoCsp/50/2021
Identifikačné číslo súdneho spisu: 6420203240
Dátum vydania rozhodnutia: 20. 04. 2022
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Miroslava Púchovská
ECLI: ECLI:SK:KSBB:2022:6420203240.1

Uznesenie

Krajský súd v Banskej Bystrici, ako súd odvolací, v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Miroslavy Púchovskej a členov senátu JUDr. Miriam Boborovej Sninskej a JUDr. Márie Kubincovej, PhD., v právnej veci žalobcu Intrum Slovakia s.r.o., so sídlom Mýtňa 48, 811 07 Bratislava - mestská časť Staré Mesto, IČO: 35 831 154, právne zastúpeného JUDr. Jánom Šoltésom, advokátom, so sídlom Mýtňa 48, 811 07 Bratislava - mestská časť Staré Mesto, proti žalovanej W. K., nar. XX.XX.XXXX, bytom O. XXX/XX, XXX XX Y. nad G., právne zastúpenej Mgr. et. Mgr. Líviou Šouc Kostovou, advokátkou, so sídlom Pod Donátom 5, 965 01 Žiar nad Hronom, o zaplatenie 3.208,04 Eur s príslušenstvom, o odvolaní žalovanej proti rozsudku Okresného súdu Žiar nad Hronom sp.zn. 28Csp/43/2020-119 zo dňa 21. septembra 2021, takto

rozhodol:

- I. Rozsudok Okresného súdu Žiar nad Hronom sp.zn. 28Csp/43/2020-119 zo dňa 21. septembra 2021 v napadnutej časti druhej a štvrtej výrokovej vety z r u š u j e a vec vracia okresnému súdu na ďalšie konanie a nové rozhodnutie.
- II. Odvolanie žalovanej proti tretej výrokovej vete rozsudku Okresného súdu Žiar nad Hronom sp.zn. 28Csp/43/2020-119 zo dňa 21. septembra 2021, ktorou v prevyšujúcej časti žalobu zamietol, o d m i e t a .

odôvodnenie:

1. Súd prvej inštancie rozsudkom sp.zn. 28Csp/43/2020-119 zo dňa 21. septembra 2021 prvou výrokovou vetou konanie v časti o zaplatenie sumy 90,-- Eur s úrokom z omeškania vo výške 5 % ročne zo sumy 90,-- Eur od 28.02.2018 do zaplatenia zastavil. Druhou výrokovou vetou žalovanej uložil povinnosť zaplatiť žalobcovi sumu 3.058,10 Eur s úrokom z omeškania vo výške 5 % ročne zo sumy 3.058,10 Eur od 04.11.2020 do zaplatenia, a to do troch dní od právoplatnosti rozsudku. Treťou výrokovou vetou v prevyšujúcej časti žalobu zamietol a štvrtou výrokovou vetou priznal žalobcovi nárok na náhradu trov konania proti žalovanej v rozsahu 71,24 %.
2. Svoje rozhodnutie odôvodnil tým, že žalobou doručenu súdu prvej inštancie dňa 01.10.2020 sa pôvodný žalobca Všeobecná úverová banka, a.s., Bratislava, IČO: 31 320 155 (ďalej len „pôvodný žalobca“, resp. „právny predchodca žalobcu“) domáhal, aby súd zaviazal žalovanú na zaplatenie sumy 3.208,04 Eur s príslušenstvom. Žalobu odôvodnil tým, že je právnym nástupcom spoločnosti Consumer Finance Holding, a.s., IČO 35 923 130 z titulu zlúčenia a že dňa 14.08.2017 bola uzatvorená zmluva o pôžičke, na základe ktorej bola žalovanej poskytnutá pôžička vo výške 3.502,15 Eur.
3. Vzhľadom na to, že žalobca vzal žalobu v časti o zaplatenie sumy 90,-- Eur s príslušenstvom (úrok z omeškania vo výške 5 % ročne z uvedenej sumy od 28.02.2018 do zaplatenia) späť, súd prvej inštancie konanie v uvedenej časti zastavil.

4. Zo Zmluvy o spotrebiteľskom úvere zo dňa 14.08.2017 (ďalej len „zmluva o spotrebiteľskom úvere“, resp. „zmluva o úvere“) súd prvej inštancie zistil, že bola uzavretá medzi Consumer Finance Holding a.s., IČO: 35 923 130, ako veriteľom a žalovanou ako dlžníkom, pričom obsahuje nasledovné údaje o poskytnutom úvere: Druh: účelový spotrebiteľský úver; Výška úveru: 3.502,15 Eur; Celkové náklady spotrebiteľa: 2.855,93 Eur; Celková čiastka: 6.358,08 Eur; Výška splátky: 66,23 Eur; Počet splátok: 96; Priemerná hodnota RPMN: 12,95 %; RPMN: 18,16 %; Fixná ročná úroková sadzba: 18,16 %; Prvá splátka splatná dňa: 20.09.2017; Termín konečnej splatnosti: 20.08.2025; Odplata: 18,16 %; Najvyššia prípustná výška odplaty: 18,16 %. V rámci účelu použitia úveru je uvedené, že dlžník žiada, aby sa z poskytnutej pôžičky uhradili jeho záväzky zo zmlúv uzatvorených 04.12.2015 a 14.09.2015 s celkovou výškou záväzku 3.502,15 Eur. Súčasťou zmluvy sú zmluvné podmienky v jej čl. V. Podľa čl. 9.2 zmluvných podmienok, spoločnosť je oprávnená v prípade riadneho a včasného nesplácania splátok pôžičky žiadať od klienta zaplatenie celej pohľadávky spoločnosti, ktorá sa stane okamžite splatnou (vyhlásiť okamžitú splatnosť pôžičky), ak je klient v omeškaní s úhradou jednej splátky alebo čiastočného plnenia jednej splátky počas obdobia dlhšieho ako 3 mesiace, a to za podmienok ustanovených v § 53 ods. 9 a § 565 Občianskeho zákonníka. Podľa čl. 9.3 zmluvných podmienok, ak zmluvná pokuta dosiahne výšku poskytnutých peňažných prostriedkov (istiny úveru), je klient povinný uhradiť spoločnosti v prípade omeškania s úhradou jednotlivých splátok úrok z omeškania. Výška úroku z omeškania je o 5 percentuálnych bodov vyššia ako základná úroková sadzba Európskej centrálnej banky platná k prvému dňu omeškania s plnením peňažného dlhu. Podľa čl. 9.4 zmluvných podmienok, v prípade, ak dôjde k vymáhaniu pohľadávky prostredníctvom tretej osoby, súčasťou pohľadávky spoločnosti voči klientovi sú aj spoločnosťou skutočne vynaložené náklady na zabezpečenie vymáhania pohľadávky, a to maximálne vo výške 14 % z vymožennej dlžnej sumy + DPH. Z prehľadu splátok a úhrad súd prvej inštancie zistil, že ku dňu vyhlásenia predčasnej splatnosti úveru (22.02.2018) žalovaná uhradila žalobcovi sumu 66,23 Eur. Celkovo do dňa 31.07.2020 žalovaná uhradila sumu 651,23 Eur. Z predloženého výpisu z účtu vyplýva, že následne žalovaná uhradila v súvislosti s predmetným úverom dňa 07.08.2020 sumu 30,-- Eur, dňa 09.09.2020 sumu 30,-- Eur a dňa 08.10.2020 sumu 30,-- Eur. Z Predžalobnej upomienky zo dňa 29.12.2017 súd prvej inštancie zistil, že ňou právny predchodca žalobcu vyzval žalovanú na bezodkladné zaplatenie dlžnej sumy 198,69 Eur s tým, že ak do 05.02.2018 nedôjde k úhrade splátky splatnej v mesiaci 10/2017, bude veriteľ oprávnený úver zosplatiť. Z doručenky vyplýva, že táto výzva bola doručená žalovanej dňa 15.01.2018. Z Oznámenia o vyhlásení okamžitej splatnosti úveru zo dňa 22.02.2018 súd prvej inštancie zistil, že ním právny predchodca žalobcu oznámil žalovanej, že jej dlh z úverovej zmluvy sa stal splatným v celom rozsahu naraz. Dlžná čiastka ku dňu vyhotovenia oznámenia mala predstavovať 3.733,59 Eur, ktorú veriteľ žiadal uhradiť.

5. Z vykonaného dokazovania mal súd prvej inštancie preukázané, že medzi právnym predchodcom žalobcu (Consumer Finance Holding a.s., IČO: 35 923 130) a žalovanou bola uzavretá zmluva o úvere zo dňa 14.08.2017, pričom súd prvej inštancie túto zmluvu vyhodnotil ako zmluvu spotrebiteľskú. Uzavretú zmluvu súd prvej inštancie zároveň podriadil aj pod právny režim zákona č. 129/2010 Z.z. o spotrebiteľských úveroch a o iných úveroch a pôžičkách pre spotrebiteľov a o zmene a doplnení niektorých zákonov (ďalej len „zákon o spotrebiteľských úveroch“).

6. Po oboznámení sa s predmetnou zmluvou o úvere súd prvej inštancie nemal preukázané, že by neobsahovala niektoré náležitosti v zmysle zákona o spotrebiteľských úveroch, ktorých absencia by spôsobovala bezúročnosť a bezpoplatkovosť poskytnutého úveru. Žalovaná v rámci svojej procesnej obrany argumentovala, že ročná percentuálna miera nákladov poskytnutého úveru vo výške 18,16 % ročne je neprimerane vysoká (z tohto dôvodu ju považovala za neprijateľnú zmluvnú podmienku), tiež že celkové náklady spotrebiteľa sú neprimerane vysoké, z toho dôvodu zmluva odporuje dobrým mravom a je teda neplatná. Súd prvej inštancie považoval za potrebné uviesť, že od 01.06.2014 nie je najvyššia prípustná výška odplaty za poskytnutie peňažných prostriedkov v spotrebiteľskej zmluve podľa § 53 ods. 6 Občianskeho zákonníka obmedzená tak, že nesmie podstatne prevyšovať odplatu obvykle požadovanú na finančnom trhu za spotrebiteľské úvery v obdobných prípadoch, ale od predmetnej novelizácie je maximálna výška odplaty exaktne stanovená s odkazom na vykonávacie nariadenie č. 87/1995 Z.z. Podľa § 1 ods. 4 nariadenia na účely stanovenia najvyššej prípustnej výšky odplaty sa použije priemerná hodnota RPMN bánk a pobočiek zahraničných bánk pre jednotlivé typy novoposkytnutých spotrebiteľských úverov zverejnená naposledy v čase predchádzajúcom uzavretiu spotrebiteľskej zmluvy a podľa § 1a ods. 1 nariadenia potom odplata nesmie prevyšovať dvojnásobok tejto priemernej RPMN. Podľa zverejnených údajov na webovom sídle Ministerstva financií SR bola priemerná hodnota RPMN obdobných spotrebiteľských úverov poskytovaných bankami (so splatnosťou

5-10 rokov) v druhom štvrtroku 2017 (je zrejme, že keď zmluva o úvere bola uzavretá v priebehu 3. štvrtroku 2017, nemožno vychádzať z údajov za 3. štvrtrok, ktoré je vôbec možné zistiť až po jeho ukončení, ale z naposledy zverejnených údajov za 2. štvrtrok) vo výške 9,08 %. Odplata v predmetnej zmluve (rovnajúca sa úrokovej sadzbe a zároveň hodnote RPMN, keďže nebolo preukázané, že by do výpočtu odplaty, resp. RPMN bolo okrem úroku potrebné započítať akékoľvek iné plnenie) vo výške 18,16 % ročne teda neprevyšuje najvyššiu prípustnú výšku odplaty v zmysle § 1a ods. 1 nariadenia.

7. Pokiaľ žalovaná považovala dojednanú výšku odplaty (celkové náklady spotrebiteľa) za rozpornú s dobrými mravmi, súd prvej inštancie považoval za potrebné uviesť, že všeobecne záväzné právne predpisy platné a účinné v Slovenskej republike neobsahujú vymedzenie pojmu dobré mravy a že ide o otvorený pojem, ktorého obsah súd určuje vždy s ohľadom na okolnosti konkrétnej posudzovanej veci. Súd prvej inštancie konštatoval, že v prejednávanej veci odplata (tvorená úrokom z úveru) vo výške 18,16 % ročne neprevyšuje najvyššiu prípustnú výšku odplaty, je teda z tohto ohľadu v súlade s právnymi predpismi. Pokiaľ samotná výška úrokovej sadzby neodporuje zákonu, len výnimočne by mohlo byť dojednanie o úroku z úveru posúdené ako rozporné s dobrými mravmi, pričom tieto výnimočné okolnosti nemôžu sami o sebe spočívať v jeho výške. Predmetné dojednanie o úroku a následné požadovanie jeho zaplatenia zo strany veriteľa by bolo potrebné posúdiť ako šikanózný výkon práva, t.j. právo vykonávané z iných dôvodov, než dosiahnutie hospodárskych cieľov, resp. uspokojovanie iných potrieb, kedy hlavnou, resp. aspoň prevažujúcou motiváciou veriteľa by muselo byť poškodenie alebo znevýhodnenie povinnej osoby, prípadne takýto výkon práva by musel viesť k neprijateľným dôsledkom vo vzťahoch medzi účastníkmi alebo v postavení niektorého z nich navonok. Žiadnu takúto okolnosť však súd prvej inštancie v prejednávanej veci nemal preukázanú. Dojednanie o odplate za poskytnuté peňažné prostriedky (ktorej výška, ako už bolo uvedené, neprevyšuje najvyššiu prípustnú výšku odplaty v zmysle zákona) preto súd prvej inštancie neposúdil ako neplatné pre rozpor s dobrými mravmi.

8. K tvrdeniu žalovanej, že zo strany právneho predchodcu žalobcu nebol dodržaný zákonný postup v zmysle § 53 ods. 9 a § 565 Občianskeho zákonníka nevyhnutný pre vyhlásenie predčasnej splatnosti úveru súd prvej inštancie uviedol, že mal preukázané, že veriteľ výzvou - predžalobná upomienka zo dňa 29.12.2017 vyzval žalovanú na zaplatenie omeškaných splátok a upozornil ju na možnosť vyhlásenia predčasnej splatnosti úveru. Táto výzva bola žalovanej doručená dňa 15.01.2018. S poukazom na výpis splátok a úhrad (ktorého správnosť žalovaná v priebehu konania nespochybnila) mali byť z jej strany ku dňu 29.12.2017 uhradené 4 splátky (1. splátka splatná 20.09.2017 až 4. splátka splatná 20.12.2017) po 66,23 Eur, t.j. suma 264,92 Eur, pričom reálne bola uhradená len suma 66,23 Eur. Žalovaná bola teda v tom čase v omeškaní so splácaním. Následne oznámením o vyhlásení okamžitej splatnosti úveru zo dňa 22.02.2018 (teda po uplynutí viac ako 15 dní od predošlej výzvy) veriteľ vyzval žalovanú na zaplatenie celého úveru. Súd prvej inštancie považoval za potrebné súhlasiť s tým, že aby oznámenie o vyhlásení predčasnej splatnosti úveru mohlo vyvolať právne účinky, musí byť dodané do dispozičnej sféry dlžníka. Zo žiadnej platnej právnej normy však nevyplýva, že by tieto právne účinky v podobe samotnej splatnosti celého zostatku úveru vznikli (nastali) až najskôr okamihom doručenia oznámenia dlžníkovi, t.j. že by bolo možné vyhlásiť predčasnú splatnosť úveru najskôr dňom doručenia takéhoto oznámenia. Určenie konkrétneho dňa, kedy nastane predčasná splatnosť úveru, by v takom prípade nebolo vo výlučnej dispozícii veriteľa, ktorý je pri tom viazaný zmluvnými a zákonnými podmienkami, ktorých danosť si ku dňu zosplatnenia musí overiť, ale bolo by viazané na zo strany veriteľa vopred neurčiteľný okamih doručenia oznámenia o zosplatnení dlžníkovi, čo by v mnohých prípadoch viedlo k neúčinnosti zosplatnenia (napr. z dôvodu, že v čase medzi vyhotovením oznámenia o zosplatnení a jeho doručením dlžníkovi dôjde k úhrade zameškaných splátok) bez možnosti veriteľa ovplyvniť tieto skutočnosti, teda k dôsledku zjavne absurdnému. Pri určení dňa zosplatnenia súd prvej inštancie vychádza z konkrétneho dňa uvedeného v oznámení o zosplatnení a pokiaľ uvedený nie je (ako v prejednávanej veci), z dátumu vyhotovenia tohto oznámenia (22.02.2018). Súd prvej inštancie preto súhlasil so žalobcom v tom, že účinky oznámenia o zosplatnení, t.j. mimoriadna splatnosť úveru nastávajú spätne ku dňu určenému veriteľom po tom, ako je oznámenie doručené (dané do dispozičnej sféry) dlžníkovi. K tomu pritom môže dôjsť aj doručením oznámenia ako prílohy podanej žaloby zo strany veriteľa na zaplatenie zostatku predmetného úveru. Nie je relevantné, že oznámenie o zosplatnení prípadne nebolo doručené dlžníkovi pred podaním žaloby, keďže pre rozsudok je rozhodujúci stav v čase jeho vyhlásenia. Súd prvej inštancie mal potom za logické, že samotné zmluvné a zákonné podmienky zosplatnenia (napr. existencia a časové súvislosti zaslania výzvy podľa § 53 ods. 9 Občianskeho zákonníka - v ďalšom texte odôvodnenia označovanej ako „výzva pred zosplatnením“) je potrebné skúmať ku dňu, ku ktorému veriteľ v rámci svojej dispozície predmetný úver zosplatnil, pretože samotný veriteľ si k tomuto konkrétnemu dňu musí

overiť splnenie týchto podmienok a nie je možné od neho spravodlivo žiadať, aby „predvídal“, či by tieto podmienky boli splnené v čase doručenia oznámenia o zosplatnení dlžníkovi, t.j. v neurčitom čase v budúcnosti po odoslaní oznámenia (ktoré môže byť dlžníkovi doručené týždeň, mesiac alebo napr. rok od jeho odoslania).

9. Konštatoval, že s doručením oznámenia o zosplatnení dlžníkovi s väčším časovým odstupom po jeho vyhotovení sa spájajú aj určité riziká (dôsledky). Jedným z nich je uplatňovanie úrokov z omeškania, ktoré nie je možné žiadať od dlžníka za obdobie omeškania so zaplatením „budúcich“ splátok (ktorých splatnosť v zmysle zmluvy mala pôvodne nastať až v čase po vyhlásení predčasnej splatnosti) pred doručením oznámenia o zosplatnení dlžníkovi. Druhým dôsledkom môže byť potenciálny rozpor postúpenia pohľadávky s § 17 ods. 1 zákona o spotrebiteľských úveroch, v zmysle ktorého nevyhnutnou podmienkou pre možnosť veriteľa previesť svoje práva zo zmluvy o spotrebiteľskom úvere na tretiu osobu je (okrem určitej právnej povahy subjektov takéhoto postúpenia) skutočnosť, že už nastal termín konečnej splatnosti predmetného spotrebiteľského úveru alebo sa úver stal splatným pred týmto termínom, t.j. v dôsledku vyhlásenia jeho predčasnej splatnosti. Súd prvej inštancie konštatoval, že je možné dospieť k záveru, že pohľadávku z predčasne zosplatneného spotrebiteľského úveru nemožno postúpiť pred doručením oznámenia o zosplatnení dlžníkovi. To však nie je prípad prejednávanej veci, keďže žaloba s prílohami (vrátane oznámenia o zosplatnení) boli žalovanej doručené dňa 03.11.2020, pričom k postúpeniu pohľadávky pôvodného veriteľa na žalobcu došlo v zmysle medzi nimi uzavretej rámcovej zmluvy a následnej žiadosti o postúpenie a prevod konkrétnej pohľadávky až ku dňu 23.03.2021.

10. Súd prvej inštancie uviedol, že v prejednávanej veci žalovaná v čase vyhotovenia výzvy pred zosplatnením (29.12.2017) bola v omeškaní so zaplatením splátok splatných 20.10., 20.11. a 20.12.2017. Napriek doručeniu tejto výzvy nepristúpila k žiadnemu, ani čiastočnému plneniu a v čase vyhlásenia mimoriadnej splatnosti úveru (22.02.2018) bola viac ako 3 mesiace v omeškaní so zaplatením splátok splatných 20.10. a 20.11.2017. Vyslovil názor, že pokiaľ by aj vychádzal zo záverov rozhodnutia Krajského súdu v Banskej Bystrici sp. zn. 43Co/27/2019, požiadavka vyhlásiť predčasnú splatnosť úveru do splatnosti najbližšej splátky, ktorá nasleduje po uplynutí 3 mesiacov od omeškania s úhradou niektorej zo splátok, s ktorými bol dlžník v omeškaní ku dňu vyhotovenia výzvy pred zosplatnením, je v danom prípade splnená u splátky splatnej dňa 20.11.2017. Požiadavka, že by sa malo vždy vychádzať z prvej (najskôr splatnej) splátky, s ktorou je dlžník v čase vyhotovenia výzvy pred zosplatnením v omeškaní, nemá v právnej úprave oporu a súd prvej inštancie sa s ňou nestotožnil. V prejednávanej veci bola žalovaná v čase zosplatnenia úveru v omeškaní viac ako 3 mesiace so splátkami splatnými dňa 20.10. a dňa 20.11.2017, s ktorými bola v omeškaní aj v čase vyhotovenia výzvy pred zosplatnením zo dňa 29.12.2017. Veriteľ mohol teda úver z pohľadu § 53 ods. 9 Občianskeho zákonníka zosplatniť pre nezaplatenie ktorejkoľvek zo splátok splatných dňa 20.10. a dňa 20.11.2017, pričom nie je povinný konkrétnu splátku špecifikovať a pokiaľ tak urobí, takáto špecifikácia nevyvoláva žiadne právne účinky (v prejednávanej veci pritom ani zo žiadneho listinného dôkazu nevyplýva, že by veriteľ označil konkrétnu splátku, pre ktorú úver zosplatňuje/mieni zosplatniť). Požiadavka vyplývajúca z § 565 Občianskeho zákonníka vyhlásiť predčasnú splatnosť úveru do splatnosti najbližšej splátky, ktorá (s poukazom na nutnosť kombinovanej aplikácie § 53 ods. 9 Občianskeho zákonníka) nasleduje po uplynutí 3 mesiacov od omeškania s úhradou splátky splatnej dňa 20.11.2017 (t.j. v časovom úseku 20.02.2018 až 20.03.2018) bola pri zosplatnení ku dňu 22.02.2018 splnená. Súd prvej inštancie vyslovil názor, že v súlade s § 103 Občianskeho zákonníka teda aj premlčacia doba na uplatnenie nárokov z predmetnej zmluvy o úvere plynie odo dňa 20.11.2017. Keďže súd prvej inštancie nezistil žiadny dôvod, pre ktorý by zmluva o úvere mala byť neplatná, súd prvej inštancie dospel k záveru, že nemožno hovoriť o nároku na vydanie bezdôvodného obohatenia a pokiaľ teda žaloba bola podaná dňa 01.10.2020, uplatnený nárok nie je premlčaný.

11. Pokiaľ žalovaná uvádzala, že nie je zrejmé, akým spôsobom žalobca započítal ňou zrealizované čiastkové úhrady (t.j. či tieto boli započítané najprv na istinu a potom na úroky, alebo iným spôsobom) súd prvej inštancie s poukazom na § 566 ods. 2 Občianskeho zákonníka konštatoval, že na základe uvedeného zákonného ustanovenia v žiadnom prípade nemožno dospieť k záveru, že v prípade splácania úročenej pôžičky (úveru) sa akékoľvek plnenie dlžníka vždy započíta prednostne na istinu celého dlhu a úroky sa hradia až po zániku istiny. Pri plnení v splátkach sa každá jednotlivá splátka považuje za relatívne samostatný záväzok, ktorý má individuálne vymedzenú splatnosť. O čiastočné plnenie v zmysle § 566 ods. 2 Občianskeho zákonníka pôjde teda iba v prípade, ak dlžník veriteľovi

poukáže platbu, ktorá nedosahuje stanovenú výšku splátky a ktorá môže byť z tohto dôvodu považovaná za čiastočné plnenie. V rámci danej splátky sa potom čiastočné plnenie započíta prednostne na istinu a vo zvyšku na úroky, avšak bez priameho dopadu na uspokojenie iných splátok, aj pokiaľ je ich vnútorná štruktúra diferencovaná na istinu a úroky. Ďalej súd prvej inštancie v tejto súvislosti poukázal na rozhodnutie Najvyššieho súdu SR sp. zn. 5Cdo/42/2020 zo dňa 16.06.2020, ktoré bolo zverejnené v Zbierke stanovísk NS a rozhodnutí súdov SR ako judikát R 5/2021. Žalovaná mala v zmysle predmetnej zmluvy o úvere vrátiť celkovú sumu 6.358,08 Eur (pričom odplatu za úver súd prvej inštancie nepovažoval za rozporný s dobrými mravmi ani z iného dôvodu neplatnú), pričom dosiaľ zaplatila 741,23 Eur. Pokiaľ bola už v pôvodnej žalobe uplatnená len suma 3.148,10 Eur s príslušenstvom (vyjmúc náklady spojené s vymáhaním pohľadávky vo výške 59,94 Eur), s poukazom na uvedený judikát, s ktorým sa súd prvej inštancie stotožnil, je z tohto pohľadu bez hlbšieho významu zaoberať sa tým, aká celková suma zo zrealizovaných čiastkových úhrad bola započítaná na istinu, aká časť na úroky, a pod.

12. Pokiaľ žalovaná uviedla, že zmluva obsahuje neprijateľné zmluvné podmienky, súd prvej inštancie v prvom rade dal do pozornosti, že prejednávany spor nie je konaním o abstraktnej kontrole v spotrebiteľských veciach v zmysle § 301 a nasl. zákona č. 160/2015 Z.z. Civilný sporový poriadok (ďalej len „CSP“). Z tohto poznatku vyplýva, že pokiaľ si žalobca neuplatňuje plnenie na základe konkrétneho zmluvného dojednaní, resp. nie je v prejednávanej veci vôbec dôvod aplikovať konkrétne zmluvné dojednanie a odvolávať sa naň, súd nemá dôvod na abstraktné posudzovanie neprijateľnosti takéhoto zmluvného dojednaní, nakoľko by to okrem iného bolo v rozpore so zásadou hospodárnosti konania. To platí najmä pre žalovanou namietaný čl. 9.1 zmluvných dojednaní, upravujúci zmluvnú pokutu, keď žiadne plnenie z titulu zmluvnej pokuty nie je predmetom konania. Z namietaného čl. 9.2 zmluvných dojednaní vyplýva možnosť veriteľa vyhlásiť okamžitú splatnosť úveru, pokiaľ je dlžník v omeškani s úhradou splátky dlhšie ako 3 mesiace, pričom toto zmluvné ustanovenie priamo odkazuje na § 53 ods. 9 a § 565 Občianskeho zákonníka. Nie je teda zrejmé, v čom by toto ustanovenie malo spôsobovať značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach zmluvných strán v neprospech spotrebiteľa. Uvedená lehota omeškania pritom kopíruje zákonnú úpravu týkajúcu sa vo všeobecnosti zmlúv o úvere v zmysle § 506 Obchodného zákonníka. Podľa čl. 1 ods. 2 smernice Rady 93/13/EHS z 05.04.1993 o nekalých podmienkach v spotrebiteľských zmluvách, ktorej implementáciou sú práve ust. § 53 a nasl. Občianskeho zákonníka, posudzovaniu neprijateľnosti naopak nepodliehajú zmluvné podmienky, ktoré odrážajú záväzné zákonné ustanovenia. Pokiaľ teda zmluvné ustanovenie len kopíruje právnu úpravu, je zásadne vylúčené jeho posúdenie ako neprijateľnej zmluvnej podmienky, vychádzajúc z premisy, že zákonodarca už všetky relevantné okolnosti posúdil pri jeho prijatí. To v plnom rozsahu platí aj pre žalovanou namietaný čl. 9.3 zmluvných dojednaní, ktorý len hovorí o povinnosti dlžníka platiť veriteľovi v prípade omeškania s plnením úrok z omeškania v zákonnej výške.

13. Súd prvej inštancie za neprijateľnú podmienku nepovažoval ani čl. 9.4 zmluvných dojednaní, nakoľko tento počíta s možnosťou veriteľa uplatňovať si aj skutočne vynaložené náklady na zabezpečenie vymáhania pohľadávky, čo opäť len zodpovedá právnej úprave v § 121 ods. 3 Občianskeho zákonníka, podľa ktorého príslušenstvom pohľadávky sú aj náklady spojené s jej uplatnením. Súd prvej inštancie však napriek tomu žalobu zamietol v časti, v ktorej si žalobca uplatňoval tieto náklady vo výške 59,94 Eur, keďže ich vynaloženie nebolo zo žaloby ani jej príloh žiadnym spôsobom preukázané. Z predložených dôkazov nijako nevyplýva, čím sú tieto náklady tvorené a ako žalobca dospel k ich výške. Náklady spojené s uplatnením pohľadávky ako súčasť jej príslušenstva v zmysle § 121 ods. 3 Občianskeho zákonníka nemožno uplatňovať paušálne, ani ako stanovenú časť (percento) z vymoženej pohľadávky a pod. Musia byť vždy reálne vynaložené, pričom ich účelnosť a skutočnú výšku je žalobca povinný preukázať. Nepostačuje poukaz na to, že sa má jednať o percentuálne vyjadrenie z priebežne splácaných súm za použitia inkasnej spoločnosti, pokiaľ ich vynaloženie v uvedenej výške nebolo preukázané.

14. Súd prvej inštancie ďalej konštatoval, že vecná legitímácia pôvodného žalobcu Všeobecnej úverovej banky, a.s. vyplýva z Obchodného registra, ako aj z predloženej notárskej zápisnice obsahujúcej projekt rozdelenia zlúčením, v zmysle ktorých pôvodný veriteľ Consumer Finance Holding a.s., IČO: 35 923 130 zanikol bez likvidácie v dôsledku jeho rozdelenia a následného zlúčenia s nástupníckymi spoločnosťami, pričom práva a povinnosti súvisiace s predmetnou zmluvou o úvere prešli na pôvodného žalobcu VÚB, a.s. Následne v priebehu konania súd uznesením č.k. 28Csp/43/2020-102 zo dňa 18.08.2021 pripustil zmenu subjektov na strane žalobcu tak, že namiesto pôvodného žalobcu na jeho miesto do konania vstúpila spoločnosť Intrum Slovakia s.r.o., IČO: 35 831 154, a to s poukazom na medzi nimi uzavretú

rámcovú zmluvu o postúpení pohľadávok a oznámenie o postúpení pohľadávky, ktorým Všeobecná úverová banka, a.s. oznámila žalovanej, že ku dňu 23.03.2021 postúpili svoju pohľadávku proti žalovanej z uzavretej zmluvy spolu so všetkým jej príslušenstvom na spoločnosť Intrum Slovakia s.r.o. Pokiaľ žalovaná spochybňovala aktívnu vecnú legitimitáciu uvedenej spoločnosti, súd prvej inštancie poukazoval na ustálenú doktrínu aj súdnu prax, podľa ktorej oznámenie postupcu o postúpení pohľadávky je plnohodnotným legitimačným nástrojom, ktorý dlžníkovi záväzne identifikuje osobu postupníka a núti ho plniť výlučne nadobúdateľovi pohľadávky. Dlžník nemôže oznámenie postupcu lege artis ignorovať alebo požadovať od ktoréhokoľvek z účastníkov cesie čokoľvek navyše. Súd v konaní proti dlžníkovi vychádza z právnych účinkov notifikačného úkonu postupcu a platnosť zmluvy o postúpení neskúma ani ako prejudiciálnu otázku. Dlžník nie je oprávnený namietat' prípadnú neplatnosť alebo neexistenciu samotnej cesie, s výnimkou námietok neplatnosti postúpenia z dôvodu, že by zákon alebo dohoda účastníkov zakazovali postúpenie konkrétnej pohľadávky (§ 525 Občianskeho zákonníka). Oznámenie pôvodného žalobcu VUB, a.s. o postúpení pohľadávky bolo pritom žalovanej (jej právnej zástupkyňi) doručené najneskôr dňa 19.08.2021 spolu s uznesením o zmene žalobcu, ako vyplýva z doručky v súdnom spise. Súd prvej inštancie vyslovil názor, že postúpenie pohľadávky nie je ani v rozpore s § 17 ods. 1 zákona o spotrebiteľských úveroch, nakoľko oznámenie o vyhlásení okamžitej splatnosti úveru bolo žalovanej doručené najneskôr spolu so žalobou dňa 03.11.2020, pričom jeho doručením nastali účinky zosplatnenia úveru späťne ku dňu 22.02.2018. Pohľadávka bola na spoločnosť Intrum Slovakia s.r.o. postúpená až ku dňu 23.03.2021.

15. Po zamietnutí žaloby v časti nákladov spojených s uplatnením pohľadávky vo výške 59,94 Eur a zastavení konania v časti o zaplatenie sumy 90,- Eur s príslušenstvom súd prvej inštancie vo zvyšnej časti 3.058,10 Eur považoval nárok za uplatnený dôvodne a zaviazal žalovanú na zaplatenie uvedenej sumy.

16. Keďže žalovaná bola v omeškani s plnením peňažného dlhu, súd prvej inštancie v zmysle § 517 ods. 2 Občianskeho zákonníka priznal žalobcovi aj úrok z omeškania. Súd prvej inštancie mal za to, že pred doručením oznámenia o zosplatnení úveru dlžníkovi nie je možné požadovať úroky z omeškania zo zosplatneného zvyšku úveru. Keďže v konaní nebolo preukázané skoršie doručenie oznámenia o zosplatnení, ako dňa 03.11.2020 spolu so žalobou, súd prvej inštancie priznal žalobcovi úrok z omeškania z dlžnej sumy od 04.11.2020. Výška úroku z omeškania 5 % ročne zodpovedá ust. § 3 nariadenia vlády SR č. 87/1995 Z.z.

17. O trovách konania súd prvej inštancie rozhodol v zmysle § 255 ods. 1 CSP na základe zásady úspechu, ako aj na základe zásady procesného zavinenia na zastavení konania v zmysle § 256 ods. 1 CSP. Čo sa týka čiastočného späťvzatia žaloby vo výške 90,- Eur s príslušenstvom, z ktorej sumu 60,- Eur žalovaná uhradila ešte pred podaním žaloby a sumu 30,- Eur až po jej podaní (08.10.2020). V časti 60,- Eur s príslušenstvom teda procesne zavinil zastavenie konania žalobca a v časti 30,- Eur s príslušenstvom žalovaná, čo sa premieťa do posúdenia úspechu strán pri rozhodovaní o trovách. Ku dňu rozhodnutia súdu sa žalobca domáhal priznania sumy 3.118,04 Eur (3.208,04 - 90) a úrokov z omeškania 556,12 Eur (5 % ročne zo sumy 3.118,04 Eur od 28.02.2018 do 21.09.2021), okrem toho súd prvej inštancie pripočítal sumu 90,- Eur (vzatú späť, vo vzťahu ku ktorej sa úspech zaráta až v ďalšom kroku), základom je suma spolu 3.764,16 Eur. Žalobcovi bola priznaná suma 3.058,10 Eur a úroky z omeškania v prepočte ku dňu rozhodnutia súdu 134,89 Eur, okrem toho po pripočítaní sumy 30,- Eur, v ktorej časti zastavenie konania procesne zavinila žalovaná, je výslednou sumou 3.222,99 Eur. Žalobca bol teda v konaní úspešný v rozsahu 85,62 % uplatneného nároku a neúspešný v rozsahu 14,38 %. Súd prvej inštancie preto priznal žalobcovi nárok na náhradu trov konania voči žalovanej v rozsahu 71,24 % (85,62 % - 14,38 %).

18. Proti rozsudku súdu prvej inštancie v časti druhej, tretej a štvrtej výrokovej vety podala v zákonom stanovenej lehote odvolanie žalovaná. Odvolanie odôvodnila tým, že súd prvej inštancie nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces, konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci, súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam a rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci. Vyjadrila svoj nesúhlas so závermi súdu prvej inštancie týkajúcimi sa posúdenia splátky, pre ktorú mohol byť úver zosplatnený v bode 24. napadnutého rozsudku, nakoľko nemajú oporu vo vykonanom dokazovaní a zároveň sú v zjavnom rozpore so závermi ustálenej rozhodovacej praxe

Krajského súdu v Banskej Bystrici, na ktorú počas konania poukazovala. Súd prvej inštancie dospel k nesprávnemu právnemu záveru o tom, kedy najneskôr mohlo dôjsť k účinnému zosplatneniu úveru z dôvodu omeškania s úhradou omeškanej splátky. V tejto súvislosti poukázala na znenie § 53 ods. 9 a § 565 Občianskeho zákonníka a na závery rozhodnutia Krajského súdu v Banskej Bystrici sp.zn. 43Co/27/2019 zo dňa 23.05.2019. Žalovaná mala za to, že žalobca pri vyhlásení mimoriadnej splatnosti nepostupoval v súlade s uvedenými ustanoveniami Občianskeho zákonníka. Uviedla, že ak sa dostala do omeškania s úhradou splátky splatnej ku dňu 20.10.2017, ako to žalobca tvrdil a preukazoval Prehľadom splátok a úhrad, v prípade upozornenia podľa § 53 ods. 9 Občianskeho zákonníka a uplynutia lehoty troch mesiacov od splatnosti tejto splátky, t.j. ku dňu 20.01.2018, právny predchodca žalobcu mohol uplatniť právo na predčasné zosplatnenie úveru najneskôr ku dňu 20.02.2018, t.j. do splatnosti najbližšej budúcej splátky. Ak právny predchodca žalobcu toto svoje právo zrealizoval až listom zo dňa 22.02.2018 s názvom „Oznámenie o vyhlásení mimoriadnej splatnosti úveru“, nemohlo tak dôjsť k účinnému zosplatneniu úveru z dôvodu omeškania s úhradou splátky splatnej ku dňu 20.10.2017. Ďalej vyslovila názor, že tu je potrebné prihliadať aj na ustanovenie § 17 zákona o spotrebiteľských úveroch, keďže pohľadávka, ktorú mal právny predchodca žalobcu proti nej ako spotrebiteľke nebola po konečnom termíne splatnosti úveru a takáto pohľadávka sa nestala ani splatnou pred termínom konečnej splatnosti pre nedodržanie postupu zo strany veriteľa podľa § 53 ods. 9 Občianskeho zákonníka a z uvedeného dôvodu právny predchodca žalobcu nemohol platne pohľadávku zo spotrebiteľského úveru postúpiť na žalobcu na základe Zmluvy o postúpení pohľadávok zo dňa 23.03.2021. Keďže podľa názoru žalovanej Zmluva o postúpení pohľadávok uzavretá medzi žalobcom a jeho právnym predchodcom dňa 23.03.2021 je neplatným právnym úkonom podľa § 39 Občianskeho zákonníka žalovaná namietala, že žalobca nie je subjektom aktívne vecne legitimovaným v danom spore. Preto žalovaná uviedla, že záver súdu prvej inštancie o tom, že aktívna legitimácia žalobcu je daná je nesprávny. V súvislosti s názorom, že právo veriteľa je časovo obmedzené do splatnosti najbližšej budúcej splátky poukázala na rozsudok Krajského súdu v Prešove sp.zn. 10Co/64/2019 zo dňa 19.03.2020 a rozsudok Krajského súdu v Banskej Bystrici sp.zn. 41CoCsp/21/2021 zo dňa 20.07.2021. Namietala, že súd prvej inštancie nevenoval náležitú pozornosť jej právnej argumentácii v písomnom vyjadrení zo dňa 14.01.2021 pri posudzovaní, ktorá splátka vyvolala splatnosť celého úveru a odôvodnenie napadnutého rozsudku v ods. 24. nie je možné akceptovať, keďže z neho nie je vôbec zrejmé, z akých dôvodov sa súd prvej inštancie s touto argumentáciou nestotožňuje. Preto považovala napadnuté rozhodnutie za nepreskúmateľné.

19. Žalovaná v odvolaní ďalej vyjadrila svoj nesúhlas so závermi súdu prvej inštancie uvedenými v bode 20. napadnutého rozsudku týkajúcimi sa otázky, či dojednaná odplata za poskytnuté peňažné prostriedky je neplatná pre rozpor s dobrými mravmi. Poukázala na to, že už v odpore proti platobnému rozkazu namietala, že zmluvu o spotrebiteľskom úvere je nutné posúdiť ako neplatný právny úkon podľa § 39 Občianskeho zákonníka. Mala za to, že konanie právneho predchodcu žalobcu spočívajúce v tom, že jej v postavení spotrebiteľky dal podpísať zmluvu s predtlačným formulárom zmluvných podmienok s odkazom na zmluvné podmienky bez individuálneho dojednania, pričom do zmluvy zakomponoval celkové náklady spotrebiteľa až vo výške 2.855,93 Eur, je potrebné kvalifikovať ako neplatný právny úkon podľa § 39 ods. 1 Občianskeho zákonníka pre rozpor s dobrými mravmi. Žalovaná potom nesúhlasila ani so záverom súdu prvej inštancie, že v danom prípade nie je možné hovoriť o nároku na vydanie bezdôvodného obohatenia a že nárok žalobcu nie je premlčaný. Vyslovila názor, že pokiaľ je zmluva neplatným právnym úkonom, žalobou uplatnený peňažný nárok mal súd prvej inštancie vyhodnotiť ako nárok na vydanie bezdôvodného obohatenia, ktorý sa premlčuje v dvojročnej subjektívnej premlčacej dobe podľa § 107 ods. 1 Občianskeho zákonníka. Z prehľadu splátok a úhrad, ktorý tvorí prílohu žaloby vyplýva, že pôžička jej bola poskytnutá dňa 14.08.2017. Preto uviedla, že k bezdôvodnému obohateniu došlo okamihom poskytnutia pôžičky, t.j. dňa 14.08.2017 a od tohto momentu žalobca vedel, že došlo k bezdôvodnému obohateniu a kto sa na jeho úkor obohatil a začala mu plynúť dvojročná subjektívna premlčacia doba na uplatnenie nároku na vydanie bezdôvodného obohatenia, ktorá uplynula dňa 14.08.2019.

20. Žalovaná sa v odvolaní nestotožnila ani s názorom súdu prvej inštancie vysloveným v bode 26. napadnutého rozsudku týkajúceho sa posúdenia neprijateľných zmluvných podmienok v zmluve o spotrebiteľskom úvere. Vyslovila názor, že súd nielen v konaní o abstraktnej kontrole v spotrebiteľských veciach podľa § 301 a nasl. CSP, ale aj v predmetnom konaní na základe jej námietok je povinný skúmať, či zmluva o spotrebiteľskom úvere neobsahuje neprijateľné zmluvné podmienky a v prípade, ak dospeje k záveru o existencii neprijateľných zmluvných podmienok, je povinný sa s týmto zistením vysporiadať tak, že ich posúdi ako neplatné podľa § 53 ods. 5 Občianskeho zákonníka a vysloviť, že

veriteľ nárok na plnenie z takýchto podmienok nemá. Mala za to, že zmluva o spotrebiteľskom úvere obsahuje neprijateľné zmluvné podmienky obsiahnuté v čl. 9.1, v čl. 9.2, v čl.9.3 a v čl. 9.4 zmluvných podmienok. Ďalej uviedla, že RPMN poskytnutého úveru vo výške 18,16 % ročne je neprimerane vysoká, a preto je nutné považovať ju za neprijateľnú zmluvnú podmienku a z tejto skutočnosti vyvodíť záver, že zmluva je neplatná v časti odplaty. Napokon žalovaná mala za to, že nárok žalobcu je neoprávnený aj preto, že zo žaloby nie je vôbec zrejmé, akým spôsobom žalobca započítal ňou zrealizované čiastkové úhrady, pričom aj v tejto časti považovala odôvodnenie napadnutého rozsudku súdu prvej inštancie za nepreskúmateľné pre nedostatok dôvodov. S poukazom na uvedené dôvody žiadala, aby odvolací rozsudok súdu prvej inštancie v napadnutej časti druhej, tretej a štvrtej výrokovej vety zrušil a vec mu vrátil na ďalšie konanie a rozhodnutie, alebo aby rozsudok súdu prvej inštancie v napadnutej časti druhej, tretej a štvrtej výrokovej vety zmenil tak, že žalobu zamietne a žalovanej prizná proti žalobcovi nárok na náhradu trov prvoinštančného konania a odvolacieho konania v rozsahu 100 %.

21. K odvolaniu žalovanej sa vyjadril žalobca. Vo vyjadrení uviedol, že napadnuté rozhodnutie súdu prvej inštancie považuje v celom rozsahu za vecne správne a že súd prvej inštancie sa dostatočne vysporiadal s právnou a aj skutkovou stránkou veci, na základe vykonaných dôkazov dospel k správnym skutkovým zisteniam a s jeho rozhodnutím sa plnej miere stotožňuje. Uviedol, že k postúpeniu pohľadávky došlo v súlade so zákonom, čo preukázal už pri podaní návrhu na zmenu strany sporu. Žalovanou tvrdené skutočnosti považoval za účelové s cieľom vyhnúť sa plneniu svojich zmluvných povinností. Navrhol, aby odvolací súd rozsudok súdu prvej inštancie v odvolaní napadnutých výrokoch ako vecne správny potvrdil.

22. K vyjadreniu žalobcu sa vyjadrila žalovaná. Vo vyjadrení uviedla, že zotrváva na všetkých svojich argumentoch a stanoviskách uvedených v odvolaní. Nesúhlasila s názorom žalobcu, že k postúpeniu pohľadávky prišlo v súlade so zákonom a vyslovila názor, že zmluva o postúpení pohľadávok uzavretá medzi žalobcom a jeho právnym predchodcom je neplatným právnym úkonom, v dôsledku čoho žalobca nie je aktívne vecne legitimovaným subjektom v danom spore. Navrhla, aby odvolací súd rozhodol v súlade s petítom jej odvolania.

23. Krajský súd v Banskej Bystrici, ako súd odvolací podľa § 34 CSP, prejednal odvolanie žalovanej v rozsahu danom ustanovením § 379 CSP, rešpektujúc svoju viazanosť odvolacími dôvodmi podľa § 380 CSP, nenariadil pojednávanie, pretože nepovažoval za potrebné doplniť alebo zopakovať dokazovanie (§ 385 ods. 1 CSP a contrario) a dospel k záveru, že odvolanie žalovanej proti druhej a štvrtej výrokovej vete rozsudku súdu prvej inštancie je dôvodné, a preto podľa § 389 ods. 1 písm. b) CSP rozsudok súdu prvej inštancie v tejto napadnutej časti zrušil a podľa § 391 ods. 1 CSP vec vrátil súdu prvej inštancie na ďalšie konanie a nové rozhodnutie. Ďalej dospel k záveru, že odvolanie žalovanej proti tretej výrokovej vete je potrebné odmietnuť podľa § 386 písm. b) CSP, nakoľko bolo podané neoprávnenou osobou.

24. Odvolací súd z obsahu spisu zistil, že pôvodný žalobca sa žalobou podanou na súde prvej inštancie dňa 01.10.2020 proti žalovanej domáhal zaplatenia sumy 3.208,04 Eur s príslušenstvom na základe zmluvy o spotrebiteľskom úvere uzavretej medzi Consumer Finance Holdig, a.s., Hlavné námestie 12, Kežmarok a žalovanou dňa 14.08.2017. Zo zmluvy o spotrebiteľskom úvere uzavretej medzi právnym predchodcom žalobcu a žalovanou vyplýva, že právny predchodca žalovanej poskytol účelový spotrebiteľský úver v celkovej výške 3.502,15 Eur a žalovaná sa zaviazala úver splácať v počte 96 mesačných splátok vo výške mesačnej splátky 66,23 Eur s tým, že splatnosť prvej mesačnej splátky si dohodli na deň 20.09.2017, splatnosť ďalších splátok vždy 20. dňa v mesiaci, termín konečnej splatnosti na deň 20.08.2025. V zmluve o spotrebiteľskom úvere si zmluvné strany ďalej dohodli RPMN vo výške 18,16 %, fixnú ročnú úrokovú sadzbu vo výške 18,16 %, priemernú hodnotu RPMN vo výške 12,95 %, najvyššiu prípustnú výšku odplaty 18,16 %, odplatu vo výške 18,16 %, celkové náklady spotrebiteľa vo výške 2.855,93 Eur a celkovú čiastku úveru vo výške 6.358,08 Eur. Vzhľadom na to, že žalovaná mala nedoplatok na splátkach, právny predchodca žalobcu podaním zo dňa 29.12.2017 označeným ako „Predžalobná upomienka“ žalovanú žiadal o úhradu dlhu v celkovej výške 198,69 Eur a upozornil ju, že ak do 05.02.2018 nedôjde k úhrade splátky splatnej v mesiaci 10/2017 bude oprávnený úver zosplatiť. Z pripojenej doručky vyplýva, že uvedené podanie žalovaná prevzala dňa 15.01.2018. Nakoľko žalovaná dlžné splátky v lehote stanovenej v Predžalobnej upomienke riadne a včas neuhradila, právny predchodca žalobcu podaním zo dňa 22.02.2018 označeným ako „Oznámenie o vyhlásení okamžitej splatnosti úveru“ žalovanej oznámil, že jej dlh z úverovej zmluvy v celkovej výške 3.733,59 Eur sa stal splatným v celom rozsahu naraz. Podaním doručeným súdu prvej inštancie dňa 01.04.2021 pôvodný

žalobca súdu oznámil, že na základe Rámcovej zmluvy o postúpení pohľadávok bola pohľadávka, ktorej zaplatenie je predmetom tohto sporového konania postúpená spoločnosti Intrum Slovakia s.r.o., a preto navrhol, aby súd pripustil zmenu strany sporu na strane žalobcu. Uznesením sp.zn. 28Csp/43/2020-102 zo dňa 18.08.2021 súd prvej inštancie pripustil zmenu subjektov na strane žalobcu tak, že z konania vystúpil žalobca Všeobecná úverová banka, a.s., IČO: 31 320 155, so sídlom Mlynské nivy 1, Bratislava a do konania na jeho miesto vstúpil subjekt Intrum Slovakia s.r.o., IČO: 35 831 154, so sídlom Mýtna 48, Bratislava.

25. Podľa § 53 ods. 9 Občianskeho zákonníka, ak ide o plnenie zo spotrebiteľskej zmluvy, ktoré sa má vykonať v splátkach, môže dodávateľ uplatniť právo podľa § 565 najskôr po uplynutí troch mesiacov od omeškania so zaplatením splátky a keď súčasne upozornil spotrebiteľa v lehote nie kratšej ako 15 dní na uplatnenie tohto práva.

26. Podľa § 565 Občianskeho zákonníka, ak ide o plnenie v splátkach, môže veriteľ žiadať o zaplatenie celej pohľadávky pre nesplnenie niektorej splátky, len ak to bolo dohodnuté alebo v rozhodnutí určené. Toto právo však môže veriteľ použiť najneskôr do splatnosti najbližšie nasledujúcej splátky.

27. Podľa § 220 ods. 2 Občianskeho zákonníka v odôvodnení rozsudku súd uvedie, čoho sa žalobca domáhal, aké skutočnosti tvrdil, aké dôkazy označil, aké prostriedky procesného útoku použil, ako sa vo veci vyjadril žalovaný a aké prostriedky procesnej obrany použil. Súd jasne a výstižne vysvetlí, ako posúdil podstatné skutkové tvrdenia a právne argumenty strán, ktoré skutočnosti považuje za preukázané a ktoré nie, ktoré dôkazy vykonal, z ktorých dôkazov vychádzal a ako ich vyhodnotil, prečo nevykonal ďalšie navrhnuté dôkazy a ako vec právne posúdil, prípadne odkáže na ustálenú rozhodovaciu prax. Súd dbá, aby odôvodnenie rozsudku bolo presvedčivé.

28. Odôvodnenie je dôležitou náležitosťou rozhodnutia, ktoré musí nadväzovať na výrokovú časť rozhodnutia a musí byť s ňou v súlade. Z citovaného ust. § 220 ods. 2 CSP vyplýva, že súd je povinný v odôvodnení rozhodnutia uviesť všetky podstatné skutočnosti, ktoré boli podkladom rozhodnutia, t.j. opísať predmet konania, poukázať na skutkové zistenia, uviesť dôkazy, z ktorých vychádzal pri vydaní rozhodnutia, ako sa vyporiadal s návrhmi na vykonanie dôkazov, prípadne s námietkami k vykonaným dôkazom. Zároveň v odôvodnení súd musí uviesť aké právne ustanovenia použil. Odôvodnenie rozhodnutia musí byť dostatočné a zrozumiteľné tak, aby závery súdu boli preskúmateľné.

29. Citované ustanovenie § 220 ods. 2 CSP je potrebné chápať aj z hľadiska práv strany sporu na súdnu ochranu podľa článku 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky, ktorého imanentnou súčasťou je aj právo na súdne konanie spĺňajúce garancie spravodlivosti, a toto ustanovenie treba vykladať a uplatňovať aj s ohľadom na príslušnú judikatúru Európskeho súdu pre ľudské práva tak, že rozhodnutie musí uviesť presvedčivé a dostatočné dôvody, na základe ktorých je založené. Rozsah tejto povinnosti sa môže meniť podľa povahy rozhodnutia a musí sa posúdiť vo svetle okolností každej veci. Ústavný súd Slovenskej republiky v uznesení zo dňa 3. júla 2003, sp. zn. IV. ÚS 115/2003 uviedol, že „že súčasťou obsahu základného práva na spravodlivé konanie podľa čl. 46 ods. 1 ústavy a čl. 36 ods. 1 listiny je aj právo účastníka konania na také odôvodnenie súdneho rozhodnutia, ktoré jasne a zrozumiteľne dáva odpovede na všetky právne a skutkovo relevantné otázky súvisiace s predmetom súdnej ochrany, t.j. s uplatnením nárokov a obranou proti takému uplatneniu.“

30. Preskúmaním veci odvolací súd zistil, že súd prvej inštancie správne posúdil zmluvu o úvere uzavretú medzi právnym predchodcom žalobcu a žalovanou ako spotrebiteľskú zmluvu podľa § 52 a nasl. Občianskeho zákonníka a súčasne aj ako zmluvu o spotrebiteľskom úvere podľa zákona o spotrebiteľských úveroch a následne zmluvu o úvere podrobil skúmaniu, či obsahuje náležitosti vyžadované zákonom o spotrebiteľských úveroch, či obsahuje neprijateľné zmluvné podmienky a či došlo k zosplateniu úveru v súlade s § 53 ods. 9 Občianskeho zákonníka v spojení s § 565 Občianskeho zákonníka.

31. Súd prvej inštancie v predmetnej veci dospel k správne záveru, že veriteľ môže podľa § 53 ods. 9 Občianskeho zákonníka úver zosplatiť pre nezaplatenie ktorejkoľvek zo splátok a v súlade s § 565 Občianskeho zákonníka vyhlásiť predčasnú splatnosť úveru do splatnosti najbližšej splátky, ktorá nasleduje po uplynutí troch mesiacov od omeškania s úhradou splátky, pre ktorú došlo k zosplateniu úveru. Súd prvej inštancie sa však nedostatočným spôsobom vysporiadal so závermi vyslovenými v

rozhodnutí Krajského soudu v Banské Bystrici sp.zn. 43Co/27/2019-167 ze dne 23.05.2019 na které před soudem první instance poukazovala žalovaná a akým spôsobom sa súd prvej inštancie vysporiadal s podaním právneho predchodcu žalobcu zo dňa 29.12.2017 označeným ako „Predžalobná upomienka“, v ktorej žalovanú vyzval na úhradu dlhu a zároveň ju upozornil, že ak do 05.02.2018 nedôjde k úhrade splátky splatnej v mesiaci 10/2017 (dňa 20.10.2017) bude oprávnený úver zosplatiť a akým spôsobom dospel k záveru, že k zosplateniu úveru došlo práve pre nezaplatenú splátku splatnú dňa 20.11.2017 a nie pre splátku uvedenú v uvedenej predžalobnej upomienke.

32. Odvolací súd navyše uvádza, že pokiaľ súd prvej inštancie považoval za účinné doručenie oznámenia o vyhlásení okamžitej splatnosti úveru zo dňa 22.02.2018 spolu so žalobou, samotné vyhlásenie o predčasnej splatnosti úveru je jednostranným právnym úkonom adresovaným žalovanej a na to, aby vyvolalo účinky je nevyhnutné, aby sa dostalo do dispozičnej sféry žalovanej. Podľa názoru odvolacieho súdu doručenie tohto oznámenia súdom spolu so žalobou a prílohami k nej nie je možné považovať za splnenie podmienok na zosplatenie úveru podľa § 53 ods. 9 Občianskeho zákonníka v spojení s druhou vetou § 565 Občianskeho zákonníka.

33. Podľa § 359 CSP odvolanie môže podať strana, v ktorej neprospech bolo rozhodnutie vydané.

34. Podľa citovaného ustanovenia CSP oprávnenou stranou na podanie odvolania je strana, v ktorej neprospech bolo rozhodnutie vydané. V danom prípade súd prvej inštancie treťou výrokovou vetou napadnutého rozsudku v prevyšujúcej časti žalobu zamietol, to znamená, že v tejto časti bolo rozhodnutie vydané v prospech žalovanej. Odvolací súd preto dospel k záveru, že žalovaná nie je oprávnenou osobou na podanie odvolania proti tretej výrokovej vete napadnutého rozsudku.

35. Z dôvodu, že nedostatok, alebo nezrozumiteľnosť dôvodov rozhodnutia predstavuje závažné procesné pochybenie súdu spočívajúce v porušení práva na spravodlivý proces, odvolací súd rozsudok súdu prvej inštancie v napadnutej časti druhej a štvrtej výrokovej vete ako súvisiacim výrokom o trovách konania podľa ust. § 389 ods. 1 písm. b) CSP zrušil a podľa ust. § 391 ods. 1 CSP vec mu vrátil na ďalšie konanie a nové rozhodnutie a odvolanie žalovanej proti tretej výrokovej vete podľa § 386 písm. b) CSP odmietol, nakoľko bolo podané neoprávnenou osobou.

36. V ďalšom konaní súd prvej inštancie bude musieť opätovne skúmať dôvodnosť žalobcom uplatneného nároku, opätovne posúdi či v predmetnej veci došlo k zosplateniu úveru v súlade s § 53 ods. 9 Občianskeho zákonníka v spojení s § 565 Občianskeho zákonníka a následne, či došlo k platnému postúpeniu pohľadávky z právneho predchodcu žalobcu na súčasného žalobcu, t.j. či žalobca má aktívnu legitímáciu v predmetnej veci. Až následne sa súd prvej inštancie vysporiada s ostatnými námietkami žalovanej vznesenými v predmetnom spore, ktoré môžu mať vplyv na výšku a druh nároku uplatnený žalobcom vyplývajúci zo zmluvy o spotrebiteľskom úvere.

37. Podľa § 396 ods. 3 CSP ak odvolací súd zruší rozhodnutie a ak vráti vec súdu prvej inštancie na ďalšie konanie, rozhodne o náhrade trov súd prvej inštancie v novom rozhodnutí o veci.

38. Uznesenie bolo jednohlasne schválené členmi odvolacieho senátu.

Poučenie:

Proti tomuto rozhodnutiu odvolanie nie je prípustné.

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP) v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 CSP).

Dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak

- a) sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov,
- b) ten, kto v konaní vystupoval ako strana, nemal procesnú subjektivitu,

- c) strana nemala spôsobilosť samostatne konať pred súdom v plnom rozsahu a nekonal za ňu zákonný zástupca alebo procesný opatrovník,
- d) v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie,
- e) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, alebo
- f) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces (§ 420 CSP).

Dovolanie je prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky,

- a) pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu,
- b) ktorá v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ešte nebola vyriešená alebo
- c) je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne (§ 421 ods. 1 písm. a/ až c/ CSP).

Dovolanie v prípadoch uvedených v odseku 1 nie je prípustné, ak odvolací súd rozhodol o odvolaní proti uzneseniu podľa § 357 písm. a) až n) CSP (§ 421 ods. 2 CSP).

Dovolanie podľa § 421 ods. 1 nie je prípustné, ak

- a) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení neprevyšuje desaťnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
- b) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení v sporoch s ochranou slabšej strany neprevyšuje dvojnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
- c) je predmetom dovolacieho konania len príslušenstvo pohľadávky a výška príslušenstva v čase začatia dovolacieho konania neprevyšuje sumu podľa písmen a) a b).

Na určenie výšky minimálnej mzdy v prípadoch uvedených v odseku 1 je rozhodujúci deň podania žaloby na súde prvej inštancie (§ 422 ods. 1 a 2 CSP).

Dovolanie len proti dôvodom rozhodnutia nie je prípustné (§ 423 CSP).

Dovolať musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 CSP).

Povinnosť podľa odseku 1 neplatí, ak je

- a) dovolateľom fyzická osoba, ktorá má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- b) dovolateľom právnická osoba a jej zamestnanec alebo člen, ktorý za ňu koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- c) dovolateľ v sporoch s ochranou slabšej strany podľa druhej hlavy tretej časti tohto zákona zastúpený osobou založenou alebo zriadenou na ochranu spotrebiteľa, osobou oprávnenou na zastupovanie podľa predpisov o rovnakom zaobchádzaní a o ochrane pred diskrimináciou alebo odborovou organizáciou a ak ich zamestnanec alebo člen, ktorý za ne koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa (§ 429 ods. 2 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).